

§ 74

Ryhmämuotoisen päihdekuntoutuksen K1-ohjelman asiakasmaksusta luopuminen

HEL 2021-003262 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti luopua ryhmämuotoisen päihdeavokuntoutuksen K1-ohjelmassa peritystä asiakasmaksusta psykiatria- ja päihdepalveluissa 1.4.2021 alkaen.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Psykiatria- ja päihdepalvelujen ryhmämuotoisen päihdekuntoutuksen toiminta (sektori päihdehuolto, alapalvelumuoto 25 avokuntoutus) aloitettiin nykymuotoisena 1.1.2017 keskittämällä neljä Helsingin eri psykiatria- ja päihdekeskuksissa toiminutta avokuntoutustoimintaa, jotka olivat lännen intensiivinen avokuntoutus, pohjoisen intensiivinen avokuntoutus, etelän Mankeli-yhteisö ja idän Mellari-toiminta.

Ryhmämuotoisessa päihdekuntoutuksessa on kolme erilaista kuntoutusohjelmaa (K1, K2 ja K3), jotka tarjoavat asiakkaille avomuotoista kuntoutusta heidän toipumisensa vaiheitaan vastaavasti. K1-ohjelma kestää kaksi viikkoa, K2-ohjelma neljä viikkoa ja K3-ohjelma kolmesta kuuteen kuukautta. Vuosittain kuntoutusohjelmissa on noin 400 asiakasta.

Ryhmämuotoisen päihdekuntoutuksen K1-ohjelman rakenne ja sisällöt suunniteltiin sitä edeltävän lännen intensiivisen avokuntoutuksen pohjalta. Lännen intensiivisen avokuntoutuksen ohjelmaan osallistuvilta asiakkailta perittiin päivittäinen asiakasmaksu, joka siirtyi sellaisenaan K1-ohjelman asiakasmaksuksi. Muihin Helsingin aiempiin avokuntou-

tustoimintoihin ei sisällynyt asiakasmaksua, joten sitä ei ole nykyisissä K2-ohjelmassa ja K3-ohjelmassa. K1-ohjelman asiakasmaksupäätöksen tekee asiakkaan lähettävän päihdepoliklinikan, nuorisoaseman tai päihdehuollon jälkikuntoutuksen viranhaltija. Asiakasmaksun määrä on tällä hetkellä 17,90 euroa päivässä. Vuonna 2020 maksulliseen ohjelmaan osallistui 77 asiakasta.

Asiakasmaksusta luopuminen on perusteltua, koska asiakasmaksu saattaa muodostua esteeksi niille asiakkaille, jotka tosiasiallisesti eivät kykenisi asiakasmaksua maksamaan. Kuntoutusohjelmiin tulevat asiakkaat eivät myöskään ole yhdenvertaisessa asemassa, koska muissa ryhmämuotoisen päihdeavokuntoutuksen ohjelmissa kuin K1-ohjelmassa ei ole asiakasmaksua. Asiakasmaksua ei peritä myöskään ostopalveluina toteutettavista avokuntoutusohjelmista. Vuonna 2020 ostopalveluna hankittavaa palvelua sai 32 asiakasta.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan päihdehuollon asiakasmaksuja koskevassa pysyväisohjeessa (PYSY 070/5.2.2016) avokuntoutuksen päätöksentekoa koskevassa kohdassa todetaan, että pääsääntöisesti avopalvelut eivät sisällä asiakasmaksua. Uudistuksella parannetaan palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja oikea-aikaisuutta poistamalla hoidon esteitä.

Asiakasmaksuista luopumisella ei ole taloudellista merkitystä kaupungille. Asiakkaiden tulotaso on valtaosin niin matala, että heille myönnetään kuntoutusjaksot muutoinkin asiakasmaksutta.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta. Toimivalta asiakasmaksusta luopumisella on siten lautakunnalla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Päihderiippuvuuksien hoidon saatavuuden ja asiakasmaksujen on oltava yhdenvertaisia kaikille asiakkaille.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

30.03.2021

Asia/14

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Asiakasmaksuyksikkö